

Gazeta Olsztyńska.

GAZETA OLSZTYŃSKA.

z dodatkami »GOSK NIEDZIELNY« i »GOSPODARZ« wychodzi trzy razy tygodniowo i to na wtorek, czwartek i sobotę. — Kosztuje w drukarni 80 fen., na pocztach 1 markę, z odnośzeniem do domu przez listowego 1 markę 24 fen.

Ojców mowy, ojców wiary
Brońmy zgodnie: młody, stary.

OGŁOSZENIA

przyjmują się po 15 fenygów od miejsca wiersza korpusowego. Reklamy 20 fenygów od wiersza. — Listy a d r e s o w a ć: »Gazeta Olsztyńska« Allenstein O./Pr. — Drukarnia znajduje się w ulicy Dolnej-kościelnej (Unterkirchenstrasse) 12.

Dziś: Narodzenie P. Jezusa.
Jutro: Szczepana M.
Pojutrze: Jana Ewang.

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Dziś wsch. słońca	8 18	zach.	3 42.
Jutro „ „	8 18	„	3 42.
Pojutrze „ „	8 18	„	3 42.

**Wszystkim Czytelnikom,
Korespondentom i Przyjaciółom pisma naszego
zawładamy serdeczne życzenia
Wesołych i szczęśliwych Świąt.**

Redakcja.

Boże Narodzenie.

Powracając rok rocznie uroczystość Bożego Narodzenia ma pewien urok i czar, wywierający wpływ na dusze ludzkie, który w ludzki sposób wytłómaczyć się nie da.

Wprawdzie zwyczaj nasze narodowe, jak uroczysty obchód Wigili, zaświecenie stołów i mieszkań sianem, stawianie snopów zboża w wieczernicy, łamanie się opłatkiem i składanie sobie wzajemnych życzeń, a przede wszystkim msza północna pasterska i nasze prześliczne kolendy — to wszystko usposabia dusze poważnie, a wlewa radość lub ukojenie, choćby w najbardziej zdolane serca. Lecz przecie nie można powiedzieć, że to tylko te starożytnie i patryarchalne obyczaje są jedyną czy główną przyczyną tych wrażeń, które w nas wywołuje święto Bożego Narodzenia.

Przyczyna prawdziwa tkwi głębiej — a jest nią sama wiara we Wcielenie Syna Bożego i wiara w Bóstwo Chrystusa. Poznać to można stąd, że święto Bożego Narodzenia tylko do tych dusz przemawia, które wierzą; dla niewierzących te drogie chwile jakiegoś nadziemskiego upojenia przemijają, nie dotykając wnętrza tak, jakby jakaś chwilowa zwyczajna rozrywka.

Lecz do wierzących przemawia Duch Boży — On im daje odczuć instynktowanie doniosłości tajemnicy Wcielenia Bożego. Mówimy, że im daje »odezwać«, bo ani jej rozumem ogarnąć nie możemy, ani w życiu praktycznym ludzkości jeszcze tych skutków nie widzimy, jakiego za sobą pociągnąć powinno było przyjście na świat Boga-Człowieka.

Przyjście Chrystusa na świat było »uwidocznieniem« niepojętej i nieskończonej miłości Boga dla ludzi i miało na celu: uczynić miłość szczerą, prawdziwą i powszechną podwaliną wszystkich społecznych stosunków pomiędzy ludźmi. Tej miłości uczył nas Chrystus słowem i przykładem przez całe swe ziemskie życie, a najwymowniejszy dowód tej miłości ku ludziom dał nam na drzewie krzyżowym.

Miłość Chrystusa obejmowała wszystkich ludzi i każdego z osobna; nikogo ona nie wykluczała, dla nikogo nie była mniej wylaną i serdeczną, nawet dla najzaciekniejszych przeciwników miała tylko słowa przebaczenia.

Tę miłość Bóg Człowiek jako jedyne swe przykazanie, jako treść swej Ewangelii nam pozostawił — abyśmy przez miłość Boga i wzajemną między sobą miłość byli szczęśliwymi.

Chrystus przychodząc na świat — zna-

lazł ludzi już podzielonych wedle wiary, narodowości, stanów, przekonań na nieskończone działy i walczących z sobą zażarcie, a wszystkim im zarówno jedno ogłosił słowo: »Pokój ludziom dobrej woli!« Przyszedł tę rozszarpaną i rozdartą między sobą ludzkość połączyć w jedno nie gromem i gniewem, ale miłością. Nie żądał też ślepej uległości, nie zmuszał do niczego, ale pouczał łagodnie, przekonywał spokojnie, a przede wszystkim podbił ich serca niewyczerpaną cierpliwością i miłością.

I dziś Bóg tak czyni. Bóg jeden nie używa przymusu na człowieka, nie karci ani nie karze doraźnie, oświeca każdego, wabi ku sobie dobrocią i cierpliwością, przebacza łatwo, prędko — i bez zastrzeżeń, — wszystko dać gotów »dobrej woli« grożąc tylko »złej woli«.

Taki jest Bóg — taki jest duch Chrystusowej Ewangelii. Czują to serca szczerze wierzące w dzień Bożego Narodzenia, bo widzą, że to Boże Dziecię, ciche, łagodne, uśmiechnięte, pozornie bezsilne, przychodzi świat zbawić miłością.

Niechże ten duch Chrystusowy przeniknie serca nasze — i nauczy nie żądać od ludzi za dużo, a poprzestawać na »dobrej woli«. Niech i w nas będzie »dobra wola« — abyśmy godni byli łask Chrystusowych i błogosławieństwa Boga-Człowieka. — »Panie, daj nam dobrą wolę!«

Co tam słyszeć w świecie?

— **Niemcy.** Sąd nadziemiński w Berlinie wydał drukiem statystykę rozwodów za rok 1900. Okazuje się, że w roku tym rozwiodło się 936 małżeństw. Rozwodu żądało 9 małżeństw już po roku wspólnego pożycia, 45 małżeństw po 2 latach, 50 po trzech, 59 po czterech, 60 po pięciu, 72 po sześciu latach. W 22 roku pożycia małżeńskiego rozwiodły się trzy pary, w 40 roku jedna para. W roku 1897 było rozwodów 1608, w 1898 roku 1447, w 1899 roku 1482 rozwodów.

— »Reichsanzeiger« zamieścił obwieszczenie, według którego blokada portów wenezuelskich rozpoczęła się 20 bm. Niemcy zamknęli porty Puerto Cabello i Maracaibo, a Anglii porty La Guayra, Caranero, Guanta, Cumana, Carupano i ujścia rzeki Orinoco. Okręty innych państw, które przed wymienioną datą wypłynęły ze swych portów otrzymają zwłokę dla żaglowców 40, dla parowców 20 dni. W obwieszczeniu nie stoi o to, czy blokada będzie pokojową, czy wojenną.

— Według najnowszych statystycznych zestawień urzędowych wyniósł wewóz towarów do Niemiec od stycznia do listopada rb. 40 milionów i 44 216 ton po tysiąc kilo. W dwóch ostatnich latach zaś w tym samym czasie 41 milionów i 60 764 i 42 miliony i 15 7265 ton, a więc w roku bieżącym mniej o 1 milion i 16 548 ton, względnie 2 miliony i 93 049 ton. Wywóz zaś wynosił w roku bieżącym 31 milionów i 892 82 ton przeciw 29 milionom i 459 tysiącom 3 ton w r. 1901 i 30 milionom i 43 840 ton z r. 1900. A więc w roku obecnym wywieziono z Niemiec 2

miliony i 433 574 ton, względnie 1 milion i 849 042 ton więcej, niż w ostatnich dwóch latach.

— Drezno. Urzędowy »Dresdener Journal« donosi: »Zona następcy do tronu opuściła nagle w nocy Salcburg, prawdopodobnie w stanie nerwowego podrażnienia i po zerwaniu wszelkich stosunków z swymi udała się za granicę.« Ludwika, Antonina, Marya, księżniczka saska, i arcyksiężna austriacka, liczy lat 33, zamężną jest 11 lat i ma czworo dzieci.

— Za przykładem swego ojca wygłosił w zamku oleśnickim następcą tronu — pierwszą swą mowę polityczną. Z okazji polowania w Oleśnicach przyjął on deputacją robotników i zwrócił się do nich z życzeniem, aby nie dali opanować się wpływowi »nędzników«. Biuro Reutersa przerobiło następnie to ostro brzmiące słowo na »elementów«. (Elende, Elemente), lecz teraz obstaje znów biuro Wolffa przy pierwotnym wyrazie. Podając treść tego przemówienia, zwraca »Vorwärts« uwagę, że następcą tronu nie cieszy się w konstytucji nietykalnością, tak jak jego ojciec, mógłby więc być pociągany do odpowiedzialności. Teraz pisze tak: »Młody pan jednak więc mówił o nas jako »nędznikach«. Nie odwołamy się mimo to do sądu radcy sprawiedliwości, nie będziemy nawet trudzić się nad zredagowaniem należytej odpowiedzi — my nędznicy!« Większość gazet niemieckich nie pochwała wystąpienia 20-letniego cesarzewicza na arenie publicznej; jest ono zdaniem ich zupełnie zbyteczne, tem więcej, że robi wrażenie aranżowanych manifestacji lojalności. Skutek będzie zupełnie odmiennym od zamierzonego, tem więcej, że dziwnie wyglądają takie enuncjacje po zaniechaniu dochodzenia w sprawie Kruppa.

— Partya socjalistyczna wydała już odezwę wyborczą w sprawie przyszłych wyborów do parlamentu niemieckiego. Odezwa ogłoszona została w socjalistycznym »Vorwärts« i zajmuje w nim trzy łamy miejsca. Jest więc trochę długa. Odezwa zajmuje się najpierw projektem taryfy celnej i powiada, że robotnicy nie powinni oddawać swych głosów tym, którzy przyczynili się do tego, że projekt celny przyszedł do skutku. W dalszym ciągu zwraca odezwa uwagę na to, że w przyszłym roku ma być parlamentowi przedłożony znów projekt wojskowy i marynarski, nad czem ubolewać należy, tem więcej, że polityka kolonialna wymaga coraz to większych ofiar. Następstwem tego muszą być coraz to większe podatki. Już teraz zapowiadają podatek na piwo i tytoń. Oprócz tego przyjdą zapewne jeszcze inne podatki. Odezwa zwraca uwagę i na to, że jeżeli lud nie wybierze do parlamentu ludowych posłów, to może być bardzo źle nawet z politycznymi prawami i swobodami obywatelskimi w Niemczech, bo te prawa i swobody mogą zostać ograniczone i okrojone. Odezwa kończy tak: Już teraz należy się zabrać do pracy i agitacji wyborczej. Ale do tej agitacji potrzeba pieniędzy i jeszcze raz pieniędzy. Towarzysze powinni więc dawać składki na cele wyborcze.

Kalendarze

na rok 1903:

Maryński	60 fen.
Regensburger Marienkalender	50 "
Katolik	50 "
Święta rodzina	50 "
Poznański	50 "
Przyjaciół Rodziny	30 "
Nadwiślanin	20 "
Gospodarz	40 "

poleca

drukarnia „Gazety Olsztyńskiej“

W Olsztynku ma te kalendarze na sprzedaż kupiec pan **Konwiński.**

Bryczka,

czarna, dwukonna, w dobrym stanie, jest na sprzedaż.

Józef Biermański,
w Trękusie.

Wina

z beczki:

Samos wybór litr 1,10,	przy 5 litrach 1,—
Białe sycylijskie wytrawne litr 1,20,	przy 5 litrach 1,10 m.
Słodkie węgierskie litr 1,60,	przy 5 litrach 1,50 m.
Słodkie górno-węgierskie litr 1,80,	przy 5 litrach 1,70 m.
Słodkie węgierskie na deser, wino medycynalne za litr 2,40,	przy 5 litrach 2,30 m.
Wytrawne górno-węgierskie litr 1,80,	przy 5 litrach 1,70 m.
Grecki Portwein za litr 1,20,	przy 5 litrach 1,10 m.
Biały Portwein Tartagona za litr 1,50,	przy 5 litrach 1,40 m.
Czerwony Portwein Tarragona litr 1,60,	przy 5 litrach 1,50 m.

Paweł Hirschberg,
handel win.

Autol

najlepszy olej do motorów.

H. Möbius i Svn
Hanower, Londyn, Bazylea

Rumdogroku

za flaszki od 1 m. poleca

G. Eschholz Nast.
M. Steiner.

Pnie

bukowe i jesionowe kupuje

G. Reitzug,
fabryka pojazdów, **Olsztyn,**
ulica Lipsztacka.

Jednokonna

BRYCZKA

jest bardzo tanio na sprzedaż.

Zielinski
w Dużym Klebarku.

książki do nabożeństwa:

♦ Cotyłko wyszły **książki do nabożeństwa:**

DO BOGA. Mały zgrabny format dla dzieci.

POBOŻNE MODŁY. Mały zgrabny format dla młodzieży.

MODLMY SIĘ. Średni format.

BOŻE BĄDŹ MIŁOŚCIW. Powszechnie ceniona książka dla dorosłych, w zgrabnym formacie.

BOŻE BĄDŹ MIŁOŚCIW. (Drukowana wielkimi, tłustymi literami.)

SPIEWNIK KOŚCIELNY pod tytułem:

Zbiór najczęściej u nas używanych pieśni kościelnych, zestawil do pobożnego użytku w kościele i w domu X. F. Odrowski, pleban w Nawrze, z dodaniem treściwej książki do nabożeństwa. — Dogodny format. Trwała i gustowna oprawa. Stron 368.

Wszystkie książki zaopatrzone są w aprobatę Prześwietnej Władzy Duchownej i starannie wykonane w gustownych oprawach.

Odsprzedającym rozsetam na żądanie mój cennik.

S. Buszczyński, Toruń (Thorn).

Drukarnia nakładowa, introligat. i hurtowny skład papieru.

Książki te nabyć można też w ekspedycji „Gazety Olsztyńskiej“.

Trzewiki

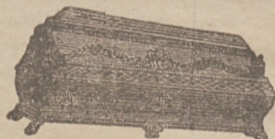
z podszewką drewnianą, z mocnej skóry, także ciepło futrowane, najlepsze obuwie na obecną ciężką zimę, otrzymał świeżo i poleca jak najtaniej

August Lubowski.

Fr. Sawitzki,

mistrz stolarski i fabrykant trumien,
Lipsztacka ulica nr. II.

Polecam wielki wybór trumien metalowych i drewnianych z pięknymi ozdobami od najtańszych do najdroższych; również ozdoby na trumny, jako i upiększenia wewnętrzne: poduszki, deki itd.

Najtańsze źródło zakupu trumien i wszelkich przyborów dla niebożczyków

Fr. Sawitzki,

Lipsztacka ulica nr. II.

Kwit do zapisania „Gaz. Olsztyńskiej“ na pocztę.

Poniższy kwit prosimy odciąć, podpisać i oddać na pocztę lub istowemu wraz z pieniędzmi.

Postbestellungsformular.

Ich bestelle hiermit bei dem Kaiserl. Postamt die Zeitung „Gazeta Olsztyńska“ mit den Gratsbeilage »Gość Niedzielny« und »Gospodarz« aus Allenstein pro I Quartal (Januar, Februar und März 1903) und zahle an Abonnement 1,00 Mk. (und 24 Pf. Bestellgeld).

(Nazwisko i adres zamawiającego):

Obige 1,00 M. (und 24 Pf. Bestellgeld) erhalten zu haben, bescheinigt

den 1902

Kaiserl. Post.

XXXXXXXXXXXX

Sprzedaż drzewa.
Z lasu Rehaaga w Szafaldzie przy Zamensdorfie, powiat olsztyński, sprzedaje się **codziennie** przed południem:

szczapy, pręty, gałązki, olszowe drzewo do budowy i rznięcia we wszelkich wielkościach.

XXXXXXXXXXXX

Pierze do pościeli pod wójnę czyszczone pierze do pościeli od 0,50 mk. do 2,50 mk. za funt

poleca

L. Hirschfeld
ulica Prosta.

Dobrze idące złote i srebrne

* zegarki *

damskie i męskie, jako i tańcuszki sprzedaje tanio

Domzastawu

w Olsztynie,
ulica Dolna Kościelna nr. 1.

(F. Schlewski).

Polskie karty

z powinszowaniem
na Boże Narodzenie i na

Nowy Rok

ma na składzie i drukuje na zamówienie

drukarnia
„Gazety Olsztyńskiej“.

*

Berliński targ na bydło

z dnia 20 grudnia.

Spędzono: 3452 sztuk bydła rogatego. 1840 cielat, 8612 owiec, 8612 świń. — Płacono za 100 funtów wagi:

Woły: I klasa 66—71 m., II klasa 61—65, III kl. 58—61 m., IV kl. 50—56 m.

Stadniki: I klasa 64—67 m., II kl. 58—63 m., III kl. 54—57 m.

Jalowice i krowy: I kl. 00—90 m., II kl. 58—60, III kl. 56—75 m., IV kl. 53—55 m. V kl. 48 do 51 m.

Cieleta: I kl. 82—84 m., II kl. 68—75 m., III kl. 50—62 m., IV kl. 50—61 m.

Owece: I kl. 70—74 m., II kl. 64—66 m., III klasa 54—62 m., IV kl. 00—00 m. (Zywej wagi).

Swinie: Płacono za 100 funt żywej wagi i 20 procent tary: I-ma do 1¹/₄ roku w wadze 220—300 funt.

do 58—00 m. II kl. do — mk., III kl. 56—57 mk., IV kl. 53—55 mk. maciory 51—52 m.